

Krentenwegge en Chocomel wapens tegen ondervoeding

Patiënten in het SMT en Twenteborg die zich tegoed doen aan blokjes kaas, M&M's, vanillevla, krentenwegge, nootjes en andere lekkernijen. Geen luxe, maar pure noodzaak. Veel patiënten komen ondervoed het ziekenhuis binnen en dat is nadelig voor hun herstel. 'We gaan ondervoeding daarom tegen met goede screening en het aanbieden van lekkere tussendoortjes', verklaart Nienke Meerdink, stafmedewerker kwaliteitszorg.

Uit onderzoek blijkt dat 25 tot 40 procent van de ziekenhuispatiënten bij opname ondervoed is. Goede voeding zorgt juist voor snellere wondgenezing, betere weerstand en minder kans op infecties of complicaties zoals decubitus. Het ministerie van VWS vraagt landelijk aandacht voor ondervoeding. 'Het is één van de onderdelen in het project Sneller Beter en dit jaar ook een prestatie-indicator', legt Nienke uit. Op initiatief van de diëtisten meldde de ZGT zich aan voor dit project-onderdeel. De ZGT hoort bij de tweede lichte van veertien ziekenhuizen die specifiek met ondervoeding bezig zijn. Nienke: 'We deden al veel, maar dit project zorgt voor meer structuur.'

Vragen

Van alle patiënten die ondervoed binnenkomen, wordt slechts de helft als zodanig herkend. 'Dat willen we veranderen door screening in het opnamegesprek', zegt Nienke. 'Landelijk is de Short Nutritional Assessment Questionnaire, kortweg SNAQ ontwikkeld. Deze bevat drie vragen over onbedoeld gewichtsverlies, verminderde eetlust en gebruik van drink- of sondevoeding.' De patiënt kan maximaal vijf punten halen. 'Nul of één punt is geen aanleiding voor actie, bij twee punten gaan we tussenmaaltijden aanbieden en bij drie punten of meer krijgt de patiënt daarnaast ook begeleiding van de diëtist', aldus Nienke.

De screening richt zich in eerste instantie op volwassen, klinische patiënten. ZGT-breed zijn bewust vier verschillende afdelingen uitgekozen die in de loop van mei beginnen met screenen: de afdelin-

gen Oncologie en Longgeneeskunde in het SMT en de afdelingen Darmchirurgie en Neurologie in Twenteborg. 'We willen voorkomen dat er allerlei extra formulieren opduiken. De SNAQ is daarom in de anamnese verwerkt', legt Nienke uit. Een ZGT-brede projectgroep coördineert het project.

Tussendoortjes

Patiënten die ervoor in aanmerking komen, krijgen tussenmaaltijden drie keer per dag aangeboden door de zorgassistent, bijvoorbeeld bij de koffie- en theeronde. 'We gaan dit aantrekkelijk presenteren op een speciale snack-kaart.

Ook is bewust voor lekkere tussendoortjes gekozen. Het lijkt raar dat patiënten Chocomel, gevulde koek, vruchtenkwark of worstenbroodjes krijgen, maar ze hebben deze snacks nodig voor hun energie- en eiwitbehoefte', geeft Nienke aan. 'We willen dat de patiënt twee keer per dag het tussendoortje daadwerkelijk nuttigt. De zorgassistent let erop dat de snacks niet goedbedoeld bij kinderen of andere bezoekers terecht komen.'

Scoort een patiënt drie punten of meer in de SNAQ, dan volgt ook behandeling door de diëtist. 'Streven is dat de diëtist binnen 24 uur op consult is geweest en dat er binnen 48 uur een behandelplan klaarligt. Het aanbieden van tussendoortjes begint meteen', aldus Nienke. 'Goed gevoede patiënten hebben een kortere ligduur en bij hun herstel treden minder complicaties op. Aandacht voor ondervoeding bevordert dus de kwaliteit van zorg. In de toekomst hopen we ook kinderen te screenen. Ook poliklinische patiënten zou je voorafgaand aan een operatie preventief kunnen screenen. Hiervoor is het wachten alleen nog op wetenschappelijk gevalideerde screeningsmethodieken.'

ZGT-projectgroep verrast een patiënte: v.l.n.r. Nienke Meerdink, Hedy Krak, Marloes Kalter, Agnes Maas en Eefke van Houdt. Op de foto ontbreken Janke Snel en Anja Baalhuis.